

Tjänsteutlåtande
Datum 2017-01-12
Diarienummer RS 03129-2016

Västra Götalandsregionen
Koncernkontoret
Handläggare: Emil Gisslow
Telefon: 0700-82 57 26
E-post: emil.gisslow@vgregion.se

Till ägarutskottet

Plan för implementering av policy och riktlinjer för inköp

Förslag till beslut

Ägarutskottet föreslår regionstyrelsen besluta följande:

1. Regionstyrelsen godkänner plan för implementering av policy och riktlinjer för inköp.
2. Regionstyrelsen rekommenderar att hälso- och sjukvårdsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnderna anpassar sina delegeringsordningar till den nya inköspolicyn så att det framgår att tilldelningsbeslut enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU) och eventuella andra kommersiella frågor delegeras till chefen för koncerninköp vid koncernkontoret.
3. Regionstyrelsen uppdrar åt ordförande och vice ordförande att tillskriva nämnder och styrelser för att påtala deras ansvar för inköpsfrågor.

Sammanfattning av ärendet

Regionstyrelsen fattade den 27 september beslut om policy och riktlinjer för inköp. I samband med beslutet fick regiondirektören i uppdrag att utarbeta rutiner för implementeringen av policyn i styrelser och nämnder samt att senast den 1 mars 2017 återkomma med förslag till en mer systematisk uppföljning av inköpsprocessen. I detta ärende beskrivs planen för implementering.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Den samlade kunskapen om vilka produkter och omfattning på inköpen som inte beställs via olika beställningssystem är idag låg. Osäkerheten om omfattningen i form av antal nya upphandlingar och antal frågor till koncerninköp påverkar planen för implementering. Tanken är att allteftersom fler beställare kontaktar inköp så ökar kunskapen hos verksamheten och därmed avropen på befintligt upphandlade avtal. Kunskapen om behoven ökar samtidigt hos koncerninköp och i takt med detta kan koncerninköp efterhand bidra med fler upphandlade avtal vilket därmed på sikt ökar följsamheten i Västra Götalandsregionen. Målet är att öka det årliga avtalsvärdet från dagens 8 miljarder till uppskattningsvis 9 miljarder kronor.

Förslaget för genomförande för ökad följsamhet till policyn kommer innebära att koncerninköp övertar ansvaret från verksamheten för all direktupphandling. Detta innebär att gränsvärden för direktupphandling ibland överskrids i avvaktan på

upphandlade avtal. Ledtiderna för upphandling i Västra Götalandsregionen är många gånger långa, vilket oftast beror på att det är tidskrävande att få samsyn och bra kravspecifikationer som passar hela organisationen. En organisation med flera förvaltningar som ibland jobbar på olika sätt vilket bidrar till olika behov försvårar upphandlingsarbetet.

För att ändå påskynda processen görs även manuell genomgång av fakturor på produkter som beställts direkt av icke upphandlade leverantörer. Detta analysarbete är tidskrävande och det kommer innebära en viss ledtid att till exempel erbjuda beställning i marknadsplatsen på upphandlade avtal. Detta arbete kräver ett nära samarbete mellan beställande enheter och koncerninköp.

Ansvar

Att uppnå de mål och de intentioner som läggs fast i policyn och riktlinjerna är mycket viktiga för regionen. Det gäller såväl ekonomiska och kvalitetsmässiga effekter av en god följsamhet till de avtal och upphandlingar som regionens har, som att nå regionens mål vad gäller miljö, arbetsrättsliga villkor med mera.

Ansvar för tillämpning av policyn och riktlinjerna ligger hos varje styrelse och nämnd. Det är därför viktigt att varje styrelse/nämnd följer utvecklingen inom sitt ansvarsområde.

Införandestrategi

Planen är att genomföra införandet stegvis i förvaltningarna under 2017. Ett samarbete mellan koncerninköp och Sahlgrenska Universitetssjukhuset har påbörjats för att se över vilka områden som saknar avtal. Översynen ska leda till ett utökat sortimentet i Marknadsplatsen, samt fler upphandlingar. Succesivt förbättras på detta sätt avtalsföljsamheten i Västra Götalandsregionen.

Sahlgrenska Universitetssjukhuset är först ut då de står för ca 25 procent av inköpen och tanken är att det arbetet kommer ligga till grund för en enklare implementering på övriga förvaltningar. Efter utvärdering kommer koncerninköp kontakta övriga sjukhus, förvaltningar och bolag.

Planen är att öka utbudet av varor på Marknadsplatsen från 170 000 till 200 000 artiklar och att förmå verksamheten att öka användningen av marknadsplatsen, från dagens användning som uppskattas till ca 50 procent.

Utbildning nämnder och styrelser

Ett inslag i det fortsatta arbetet kan vara att nämnden/styrelsen får närmare information om inköpsfrågor och de styrande dokument som beslutats. Regionstyrelsens referensgrupp för inköpsfrågor och koncerninköp kan vara behjälpliga med sådan information.

Översyn delegeringsordningar

I nuvarande delegeringsordningar har hälso- och sjukvårdsnämnderna valt att delegera tecknandet av avtal avseende vårdtjänster i enlighet med av hälso- och sjukvårdsnämnden fastställt förfrågningsunderlag till processansvaring för nämnden.

Mot bakgrund av den nya inköspolicyns inriktning om att samla tjänstemannastödet för all upphandling i Västra Götalandsregionen till tre inköpsfunktioner, koncerninköp, västfastigheter och västtrafik rekommenderar regionstyrelsen att hälso- och sjukvårdsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnderna, vid eventuell delegering av beslutsrätt inom området upphandling, delegerar detta till chefen för koncerninköp vid koncernkontoret.

Förslag till ny lydelse delegeringsordning under stycke B "Delegering till förvaltningen"

- Beslut enligt LOU om tilldelning av kontrakt för hälso-och sjukvårdstjänster med ett kontraktsvärde understigande 500 mnkr
- Beslut enligt LOU om att avbryta en upphandling av hälso- och sjukvårdstjänster med ett kontraktsvärde till ett belopp understigande 500 mnkr, för vilken det har gått ut en anbudsinvitan samt vid beslut om att göra om upphandlingen.
- Säga upp eller förlänga kontrakt enligt LOU avseende hälso- och sjukvårdstjänster med ett kontraktsvärde till ett belopp understigande 500 mnkr.

Förslaget innebär att delegering för hälso- och sjukvårdsnämnderna ändras från dagens processansvarig till chef för koncerninköp och att hälso- och sjukvårdsstyrelsen kompletterar sin delegeringsordning enligt ovan.

Förstärkning av koncerninköp

För att möta behovet av ytterligare insatser av upphandling och service har koncerninköps budgetutrymme förstärkts för 2017 med 7 mnkr. Koncerninköp anställer nio nya medarbetare för att hantera ett ökat tryck, både inom kundservice och på upphandlingssidan. Resursbehovet behöver löpande följas och utvärderas.

Systematisk uppföljning

I samband med beslut om ny policy beslutades om att ta fram ett förslag som innebär att det blir möjligt att genomföra en mer systematisk uppföljning av efterlevnaden av inköpsprocessen. Arbetet med att ta fram en förstudie har påbörjats och förstudien beräknas vara klar till februari som beräknat.

En avtalsdatabas i VGR

För ökad kunskap och ökad möjlighet till uppföljning krävs en samlad avtalsdatabas i Västra Götalandsregionen. Arbeta pågår med att lägga in IT avtal, delar av västfastigheters avtal och nämndernas vårdavtal. En rutin för hur arbetet ska gå till håller på att arbetas fram. Det finns fler områden som kommer bli föremål för genomgång under året.

Kommunikation och utbildning

Beslutet om ny policy har redan ökat trycket på koncerninköp. Under våren kommer en kommunikationsplan för inköp i Västra Götalandsregionen att arbetas fram och planen är att till hösten genomföra en större kommunikationsinsats. Arbetet med kommunikationsplanen kommer även att innefatta en plan för inköpsutbildningar i Västra Götalandsregionen.

Bolag

Policyn omfattar majoritetsägda bolag där det idag finns en del tekniska frågor som t ex att vissa bolag inte har tillgång till intranätet där instruktioner för inköp finns, eller att de saknar tillgång till marknadsplatsen. För att underlätta implementeringen för bolagen behöver dessa tekniska hinder åtgärdas.

Risکانالys

Ambitionen är att implementera nya rutiner o arbetssätt i enlighet med nya policyn under år 2017. Det finns en risk att följsamheten enligt det nya arbetssättet inte uppnås till 100% under året.

Bedömning görs att Västra Götalandsregionen inte kommer ha hunnit genomföra alla upphandlingar för de behov som finns under 2017.

Koncernkontoret

Ann-Sofi Lodin
Regiondirektör

Joakim Björck
Ekonomidirektör

Beslut och tjänsteutlåtande skickas till

Regionstyrelsens ordförande och vice ordförande för genomförande av punkt 2

Hälso- och sjukvårdsstyrelsen hss@vgregion.se

Samtliga hälso- och sjukvårdsstyrelser

Peter Söderström för kännedom, peter.soderstrom@vgregion.se

Joakim Björck för kännedom, joakim.bjorck@vgregion.se